

ॐ

संस्कृतभारती (उत्तरतमिल्लाडु)

परीक्षा – गीताप्रवेशः प्रथमपर्यायः (GSK - Level 4, Sem 1)

(पुस्तकम् - गीताप्रवेश-प्रथमभागः)

कालावधि:- होराद्वयम्

अङ्काः -70

कटकमास:- शोभकृत्संवत्सरः ५१२४

जूलै - 2023

NAME**:

**The name written in the answer sheet will be used while preparing Certificates

2. REGISTRATION #:

3. MOBILE #:

4. AREA OF RESIDENCE:

(Location furnished at the time of course registration)

5. EXAM CENTRE:

(Location where you are writing the exam)

6. COURSE:

[Pravesha / Parichaya / Shiksha / Kovida / Bhasha Sopanam (GSK 2) / Gita Sopanam (GSK3) / Gita Pravesha (GSK4-Sem 1) / Gita-Pravesha (GSK 4 - Sem 2)]

अवधेयम् - सर्वाणि उत्तराणि उत्तरपत्रे लिखत ।

1) सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत ।

6

क) यमुनोदकम्

ख) हरेऽव

ग) जगद्वन्धुः

घ) साधुरुवाच

ङ) कण्टकम्

च) तपोवनम्

2) सन्धिं कृत्वा सन्धिनाम लिखत ।

6

क) कविः + रचयति

ख) नौ + इकः

ग) एतत् + शोभनम्

घ) मुनी + इच्छतः

ङ) दानम् + कुरु

च) विद्युत् + नगरी

3) साधु उत असाधु इति √/X चिह्नेन अङ्कयत ।

3

अ) अकः परे ऋति गुणसन्धिः भवति ( )

आ) ङम् प्रत्याहारेण 'ङ,ण,न' इत्येतेषां ग्रहणं भवति ( )

इ) उप + एति = उपेति ( )

ई) षष् = षट्/षड् ( )

उ) खर् = वर्गीयप्रथमव्यञ्जनानि ( )

ऊ) अम् = स्वराः + अनुनासिकाः ( )

4) अधो दत्तयोः शीर्षकयोः एकस्मिन् विषये पञ्चभिः वाक्यैः सोदाहरणं

लघु-टिप्पणीं लिखत ।

5

“प्रकृतिभावः”

अथवा

“प्रत्याहारः”

5) रेखाङ्कितेषु पदेषु कुत्र णत्वप्राप्तिः भवति कुत्र न इति परिशील्य शुद्धं पदं लिखत । 4

- १) महाराजेण/महाराजेन अद्य निर्णयः/निर्णयः श्राव्यते ।
- २) त्रीण/त्रीन् परिश्रमिणः / परिश्रमिनः जनान् आह्वयतु ।
- ३) सः धर्मदर्शिणा/धर्मदर्शिना मन्त्रिणा/मन्त्रिना सह आसीत् ।
- ४) दीर्घणौकया / दीर्घनौकया भ्रमणेन / भ्रमनेन आनन्दः जायते ।

6) मेलयत । 4

१) अश्	अकर्मकः
२) एध्	गत्यर्थकः
३) आप्	शब्दकर्मकः
४) श्रु	भक्षणार्थकः

7) आवरणे स्थितस्य प्रयोजककर्तृ-पदस्य साहाय्येन णिजन्तवाक्यानि लिखत । 5

उदा – छात्रः पठति । (अध्यापिका)

अध्यापिका छात्रं पाठयति ।

- १) सेवकः अन्नं पचति । (यजमानः)
- २) अहं गीतं शृणोमि । (सः)
- ३) कमला रोदिति । (गीता)
- ४) प्रतिवेशिनी शाटिकां पश्यति (गृहिणी)
- ५) बालिका द्वारं नुदति । (सखी)

8) अधो दत्तानि वाक्यानि क्तप्रत्ययान्तेन परिवर्त्य लिखत।

5

सः क्रोधसम्बद्धां दुर्वाससः एकां कथाम् उक्तवान् । ब्रह्मलोके विद्यागोष्ठ्याः विवादसमये दुर्वासाः द्वितीयेन मुनिना सह कलहम् आरब्धवान् । कलहायमानः सः सामगानसमये विस्वरम् अकरोत् । तदा सरस्वतीदेवी हसितवती । दुर्वासाः तत्क्षणमेव शापं दातुम् उद्युक्तवान् ।

9) 'सति-सप्तमी' प्रयोगेण वाक्यानि योजयत ।

5

- १) धनस्यूतः नष्टः । अम्बा दुःखिता अभवत् ।
- २) यदा मधुरगीतस्य ध्वनिः प्रसृतः तदा शिशोः रोदनं स्थगितम् ।
- ३) अध्यापिकया प्रश्नः पृष्टः । सर्वैः मौनेन स्थितम् ।
- ४) यदा बालकौ क्रीडितवन्तौ तदा पितामहः वार्तापत्रिकां पठितवान् ।
- ५) वृक्षाः कम्पमानाः आसन् । वृष्टिः आरब्धा ।

10) यथानिर्देशं रिक्तस्थानानि पूरयत ।

5

- १) अङ्गुलीषु अङ्गुष्ठः _____ । (गुरु – ईयसुन्/ईष्टन्)
- २) तयोः सोदर्योः रेवती _____ । (युवन् – ईयसुन्/ईष्टन्)
- ३) भीमदुर्योधनयोः भीमः _____ । (बलवत्-तरप्/तमप्)
- ४) वृक्षेषु _____ वृक्षः उन्नततमः भवति ? (किम् + डतमच्)
- ५) शाटिकासु एषा शाटिका मम _____ (प्रिय –तरप्/तमप्) ।

11) यथानिर्देशं प्रयोगं कृत्वा वाक्यानि रचयत ।

5

- १) व्याधः दृष्टः गजाः धावितवन्तः । (सतिसप्तमी)
- २) वयं कृष्णस्य पूजां कृतवन्तः । (क्तप्रत्ययः)
- ३) शशिनं दृष्ट्वा शिशुः भुङ्क्ते । (पितामही, णिजन्तम्)
- ४) चलचित्रं दृष्ट्वा विनोदः अस्वपत् । (क्तप्रत्ययः)
- ५) बालयोः सतीशः _____ । (ज्यायस्)

12) क्त-प्रत्ययः कर्तरि प्रयोगे कदा सम्भवति ? सोदाहरणं विवृणुत ।

4

13) अधो दत्त-गीता-वाक्याभ्यां प्रथमान्तपदं, पञ्चम्यन्तपदम् ईयसुन्-प्रत्ययान्तपदं च चित्वा लिखत ।

3

१. ज्यायसी चेत्कर्मणस्ते मता बुद्धिर्जनार्दन । ३.१
२. नियतं कुरु कर्म त्वं कर्म ज्यायो ह्यकर्मणः । ३.८

पञ्चम्यन्तं पदम्

प्रथमान्तं पदम्

ईयसुन्-प्रत्ययान्तपदम्

१.

२.

14) गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।

5

कस्मिंश्चित् विरामदिने गणेशः मम गृहम् आगत्य क्रीडार्थं माम् आहूतवान् । मम माता तं पृष्ठवती – “गणेश! त्वं भुक्तवान् किम्”?-इति । “न हि मातुलानि, गृहे भक्षणार्थं किमपि नास्ति ” – इति आसीत् तस्य प्रत्युत्तरम् । तच्छ्रुत्वा मम माता सर्वाणि भोज्यवस्तूनि आदाय गणेशस्य गृहं गतवती । यदा माता तेषां गृहं प्रविष्टवती तदा सर्वे विस्मिताः अभवन् । सा तेषां सर्वेषां बुभुक्षानिवारणम् अकरोत् । अनन्तरं पुनः पाकं कृत्वा अस्मभ्यं भोजनं दत्तवती ।

१) माता किं कृत्वा गणेशस्य गृहं गतवती ? (1)

२) “त्वं भुक्तवान् किम्”? - वाक्यमिदं बहुवचने परिवर्त्य लिखत । (1)

३) पर्यायपदं लिखत – (2)

अ. आदाय   आ. विस्मिताः

इ. माता   ई. गृहे

४) अनुच्छेदे कस्मिन् पदे सत्वसन्धिः सम्पन्नः ? (1)

15) “नास्ति क्रोधसमो वह्निः” – क्रोधोपशमनस्य उपायाः के? इति विषयम् अधिकृत्य एकम् अनुच्छेदं लिखत ।

5

वदतु संस्कृतम्

जयतु भारतम्